

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/60/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121204225
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4121204225.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a sudkýň JUDr. Lenky Halmešovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobcov: 1/ O. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. G. XX, XXX XX E., 2/ G. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z.. XX, XXX XX E., obaja zastúpení JUDr. Jurajom Bilickým, advokátom, IČO: 42210305, so sídlom Farská 8, 949 01 Nitra, proti žalovaným: 1/ A. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XX, XXX XX E., 2/ T. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XX, XXX XX E., obaja zastúpení JUDr. Norbertom Kálmánom, advokátom, IČO: 53 196 325, so sídlom Sv. Beňadika 30/B, 949 01 Nitra, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcov v prvom a v druhom rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 16. marca 2022 č.k. 19C/13/2021-144 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaní v prvom a v druhom rade majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v prvom a v druhom rade v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcov v prvom a v druhom rade, ktorou sa domáhali, aby súd určil, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v obci E., katastrálnom území D., ktoré sú zapísané na liste vlastníctva číslo (ďalej len „LV č.“) XXXX ako parcely registra „C“, a to parcela číslo XXX/XX - orná pôda o výmere XXX m², parcela číslo XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 296 m², parcela číslo XXX/XX - orná pôda o výmere 53 m², parcela číslo XXX/XX - orná pôda o výmere 893 m², parcela číslo XXX/XX - orná pôda o výmere 109 m², a to v podiele 1/1 a na LV č. XXXX ako parcela registra „C“ parcelné číslo XXX/X - orná pôda vo výmere 3228 m², a to v podiele 3/42 k celku (ďalej len „predmetné, resp. sporné nehnuteľnosti“).

1.1. Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že predmetné nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX sú v podielovom spoluvlastníctve žalovaných v prvom a v druhom rade, každý v podiele 1. Titulom nadobudnutia vlastníckeho práva bolo dedičstvo po ich právnych predchodcoch, prejednané v dedičskom konaní sp.zn. 18D/64/2012. Nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX je v podielovom spoluvlastníctve žalovaného v prvom rade v podiele 3/84 a žalovaného v druhom rade v podiele 3/84.

1.1.1. Dňa 10. 06. 1998 bola uzavretá kúpna zmluva medzi Ing. A. D. a jeho manželkou O. ako predávajúcimi a žalobcami v prvom a v druhom rade ako kupujúcimi, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX katastrálne územie D. parcela číslo XXX/XX na LV č. XXXX parcela číslo XXX/X v podiele X/XX. Kúpna cena bola dohodnutá vo výške 941 050,- Sk a mala byť vyplatená do 15. 06. 1998 v celosti. Pre prípad nezaplatenia kúpnej ceny si predávajúci vyhradili právo odstúpiť od zmluvy.

1.1.2. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 10C/77/2004-200 zo dňa 27. 04. 2006 o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy bola žaloba žalobcov Ing. A. D. a Ing. Z. D. voči žalovaným O. A. a G. A. zamietnutá. V

dôsledku odvolacieho konania bol rozsudok súdu prvej inštancie rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 5Co/172/2006 zo dňa 26. 04. 2006 zmenený a odvolací súd určil, že kúpna zmluva zo dňa 10. 06. 1998 je neplatná. Dôvodil poukázaním na stanovisko Najvyššieho súdu SR z 31. 10. 2001 sp.zn. Cpj 33/01, podľa ktorého zmluva o prevode nehnuteľností musí byť uzavretá v písomnej forme, pričom prejavy vôle účastníkov, vrátane ich podpisov, musia byť na jednej listine; pokiaľ takúto zmluvu tvorí viac ako jeden list, musia byť všetky jednotlivé hárky pevne spojené tak, aby tvorili technickú jednotu listiny. Predmetný názor odvolacieho súdu potvrdil aj dovolací súd rozsudkom sp.zn. 2Cdo/250/2007 zo dňa 16. 12. 2008, ktorým dovolanie žalovaných zamietol.

1.1.3. Žalovaní v prvom a v druhom rade vyzvali dňa 17. 08. 2003 žalobcov v prvom a v druhom rade, aby v dodatočne poskytnutej lehote päť dní uhradili kúpnu cenu za nehnuteľnosti vo výške 941 050 Sk, počnúc dňom prebratia predmetnej výzvy. Vzhľadom k tomu, že kúpna cena na nebola v dodatočne poskytnutej lehote uhradená, Doc. Ing. A. D. a O. D. od zmluvy odstúpili, o čom boli O. A. a G. A. informovaní listom zo dňa 02. 01. 2004. Z predloženej doručky vyplýva, že žalobcovia v prvom a v druhom rade odstúpenie od zmluvy prevzali dňa 07. 01. 2004

1.2. Po právnej stránke napadnutý rozsudok súd prvej inštancie posúdil podľa ustanovení 193, § 194 ods. 1, ods. 2, § 228, § 230 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“).

1.3. V odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že v predmetnej veci bola otázka platnosti, resp. neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 10. 06. 1998 definitívne vyriešená v konaní sp.zn. 10C/77/2004, v ktorom bola v spojení s konaním odvolacieho súdu sp.zn. 5Co/172/2006 právoplatne kúpna zmluva určená za neplatný právny úkon. Táto otázka bola právoplatne vyriešená priamo vo výroku rozhodnutia. Z tohto dôvodu si súd už v tomto, prejednávanom, spore nemôže opätovne inak predbežne posúdiť túto otázku, pretože výrok právoplatného rozsudku je záväzný a súd musí z neho vychádzať (§ 194 ods. 2 a § 228 CSP). Tento právny záver je totožný so záverom najvyššieho súdu v uznesení sp.zn. 1Cdo/44/2010 zo dňa 31. 01. 2012, v ktorom sa konštatuje, že: „Pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom, má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením“. Obdobný záver prijal aj Ústavný súd SR v náleze sp.zn. II. ÚS 349/2009 zo dňa 20. 01. 2010, I. ÚS 170/2015 zo dňa 01. 04. 2015.

1.4. V tomto konaní žalobcovia argumentovali v podstate totožnými argumentami ako v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/77/04, nijaké iné nové skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného konania a došlo k nim neskôr, žalobcovia nepreukázali. Novými skutočnosťami rozhodne nie je zmena právneho posudzovania na základe novej judikatúry. Možnosť posudzovať už skončenú vec iným spôsobom nie je možné vyvodiť ani z rozhodnutia, na ktoré žalobcovia poukazovali v podanej žalobe. Z citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/198/2017 zo dňa 19.3.2018 vyplýva povinnosť súdu aplikovať novšiu judikatúru na všetky už prebiehajúce konania, teda nie konania, ktoré sa právoplatne skončili. Najvyšší súd chcel uvedeným zdôrazniť povinnosť súdov aplikovať pri rozhodovaní aktuálne (novšie) právne posúdenia a nie právne posúdenia, ktoré platili a boli súdmi aplikované v minulosti, v čase rozhodnom pre posúdenie merita konkrétneho prejednávaného sporu (napr. pre toto konanie v čase uzavretia spornej kúpnej zmluvy; v inom v trestnom konaní v čase, kedy sa skutok stal a pod.) Najvyšší súd tu osobitne zdôraznil, že práve „tým sa prípustné retrospektívne pôsobenie judikatúry líši od neprípustného retroaktívneho pôsobenia právnych noriem“. Nikde v spomínanom rozhodnutí sa však nekonštatuje, že novšie právne posúdenie by malo byť dôvodom pre prelomenie zásad vyplývajúcich z ustanovení § 194 ods. 2 CSP a § 228 CSP.

1.5. Žalobcovia v tomto konaní svoje vlastnícke právo odvodzujú práve od kúpnej zmluvy, ktorá bola rozhodnutím súdu v inom konaní určená za neplatnú. Práve táto neplatná zmluva má byť titulom pre nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcov k nehnuteľnostiam. Súdu prvej inštancie bolo z podanej žaloby, ako aj z vyjadrení žalobcov zrejme, že žalobcovia sa nestotožnili s právnym posúdením kúpnej zmluvy, od ktorej odvodzujú svoje vlastnícke právo, ako zmluvy neplatnej a žiadajú súd, aby ich aj napriek tomuto konaniu určil za vlastníkov nehnuteľnosti. Toto však možné nie je a žalobe žalobcov nie je možné vyhovieť. Vzhľadom na ustanovenia § 194 ods. 2 CSP a § 228 CSP, ako aj s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie, súd v tomto konaní nemohol prejudiciálne posudzovať otázku platnosti kúpnej zmluvy, od ktorej žalobcovia odvodzujú svoje vlastnícke právo a nebol ani oprávnený vytvoriť si o tejto iný právny názor, než ten, aký je daný výrokom právoplatného rozhodnutia v inom konaní. Pri prejednaní tohto sporu súd s poukazom na všetky vyššie uvádzané skutočnosti vychádzal z posúdenia kúpnej zmluvy zo dňa 10. 06. 1998 uzavretej medzi U.. A. D. a jeho manželkou O. D. (právni predchodcovia žalovaných), ako predávajúcimi a žalobcami v prvom a v druhom rade ako kupujúcimi, ako neplatnej. Pokiaľ si žalobcovia svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam uvedeným v petite podanej žaloby odvodzujú od tejto neplatnej kúpnej zmluvy, ich žalobe nie je možné vyhovieť, a preto súd žalobu zamietol. Súd prvej inštancie doplnil, že jedným zo základných znakov právoplatnosti súdneho

rozhodnutia je aj jeho zásadná nezmeniteľnosť. Okrem možnej zmeny právoplatného rozhodnutia na základe mimoriadnych opravných prostriedkov latí, že právoplatné rozhodnutie zásadne nie je možné zmeniť a neprihliadať naň, ktorá skutočnosť má mimoriadny význam z hľadiska právnej istoty strán sporu. Posúdenie konkrétnej otázky, ktorá už bola súdom s konečnou platnosťou, teda právoplatne vyriešená, iným súdom v inom konaní, by bolo v príkrom rozpore s požiadavkou právnej istoty strán sporu.

1.6. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“). Žalovaným v prvom a v druhom rade, ako úspešnej strane v konaní v celom rozsahu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v prvom a v druhom rade v plnom rozsahu, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov v konaní úspešným žalovaným, súd prvej inštancie nezistil a žalobcovia na tieto ani nepoukazovali.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli odvolaním žalobcovia v prvom a v druhom rade. Dôvodili tým, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

2.1. Žalobcovia v prvom a v druhom rade dôvodili tým, že súd prvej inštancie sa mal v tomto konaní opätovne vysporiadať s otázkou platnosti kúpnej zmluvy zo dňa 15. 06. 1998 ako s prejudiciálnou otázkou potrebnou pre určenie, kto je vlastníkom nehnuteľností, a to vo svetle aktuálne ustálenej rozhodovacej činnosti súdov, na ktorú žalobcovia v priebehu konania poukazovali (nález ÚS SR sp.zn. IV. ÚS 15/2014). Predmetný nález ÚS SR je novou skutočnosťou, na ktorú je potrebné brať zreteľ a na ktorú žalobcovia počas celého konania poukazovali. Namietajú, že súd prvej inštancie sa s touto novou skutočnosťou absolútne žiadnym spôsobom nezaoberal a žiadnym spôsobom sa s ňou v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal. Súd prvej inštancie preto žalobcom v prvom a v druhom rade nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnili im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP a to tým, že sa náležite nezaoberal pre vec významnými argumentmi prednesenými žalobcami v rámci konania.

2.2. Dôvodia tiež, že rozsudok Krajského súdu Nitra sp.zn. 5Co/172/2006 vychádzal výlučne z judikatúry, ktorá je ústavne neakceptovateľná a je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti a právneho štátu, žalobcovia sa vzhľadom na tieto skutočnosti považujú naďalej za vlastníkov dotknutých nehnuteľností. Napadnutým rozsudkom v tomto konaní súd pokračoval v protiústavnosti spôsobenej súdmi rozsudkami, ktorými určil, že kúpna zmluva je neplatná. Poukázali tiež na závery Najvyššieho súdu SR uvedené v uznesení sp.zn. 3Cdo/198/2017, z ktorých vyplýva, že nový, prípadne inak formulovaný právny názor, sa aplikuje aj do minulosti. Súd rozhodujúci po zmene judikatúry nemôže vedome aplikovať nesprávny, judikatúrou už prekonaný názor, pričom nový právny záver nastolený konštantnou judikatúrou je potrebné aplikovať aj na všetky prebiehajúce konania.

2.3. Navrhujú rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalovaní v prvom a v druhom rade sa k odvolaniu žalobcov v prvom a v druhom rade nevyjadřili.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané a v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 363 a nasl. CSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 ods. 1 CSP, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov v prvom a v druhom rade nie je dôvodné. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Predmetom konania v danej veci bola žaloba žalobcov v prvom a v druhom rade, ktorou sa domáhali určenia, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v obci E., kat. úz. D., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX ako parcely registra „C“ nasledovne: parcela č. XXX/XX - orná pôda o výmere 360 m², parcela č. XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 296 m², parcela č. XXX/XX - orná pôda o výmere 53 m², parcela č. XXX/XX - orná pôda o výmere 893 m², parcela č. XXX/XX - orná pôda o výmere 109 m², a to v podiele 1/1 a na LV č. XXXX ako parcela registra „C“ s parcelným č. XXX/X - orná pôda vo výmere 3228 m², a to v podiele 3/42 k celku a to titulom kúpy na základe kúpnej

zmluvy zo dňa 10. 06. 1998 (podpis predávajúcich osvedčený dňa 15. 06. 1998) uzavretej medzi Ing. A. D. a O. D., ako predávajúcimi a žalobcami ako kupujúcimi, na základe ktorej predávajúci previedli svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. D., evidovanej na LV č. XXXX ako parcela reg. „C“ č. V. orná pôda vo výmere 1711 m² a tiež k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. D., evidovanej na LV č. XXXX ako parcela č. XXX/X orná pôda vo výmere 3228 m², v podiele X/XX. Právoplatným rozsudkom súdu (OS Nitra sp.zn. 10C/77/2004 v spojení s rozsudkom KS sp.zn. 5Co/172/2006, zamietnuté dovolanie v tejto veci sp.zn. 2Cdo/250/2007) bola určená neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 10. 06. 1998, na základe ktorej mali žalobcovia v prvom a v druhom rade nadobudnúť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam.

5.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu žalobcov v prvom a v druhom rade zamietol z dôvodu, že právoplatným rozsudkom súdu bola určená neplatnosť predmetnej kúpnej zmluvy, na základe ktorej žalobcovia mali nadobudnúť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam.

5.2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli odvolaním žalovaní v prvom a v druhom rade namietajúc, že nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 15/2014 zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave v obdobnej veci a prijal záver, že je nevyhnutné, aby o neplatnosti právneho úkonu nerozhodovali okolnosti, ktoré zákon neuvádza ako dôvody neplatnosti, čím došlo k zmene súdnej praxe v rozhodovaní o platnosti kúpnej zmluvy, pre ktorú stanovisko Najvyššieho súdu SR sp.zn. Cpj 33/2001 vyžadovalo technickú jednotu listiny už pred jej podpísaním. Odvolatelia sa dožadujú rozhodnutia v danej veci v zmysle tohto nálezu ústavného súdu.

6. Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo, odvolania žalovaných, súc viazaný dôvodmi podaného odvolania, dospel k záveru, že v danej veci súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie podľa § 220 CSP rozsudok aj v dostatočnej miere a správne tak po právnej, ako aj skutkovej stránke odôvodnil, s ktorým odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje. Odvolací súd iba poznamenáva, že je potrebné mať na zreteli, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak preto následne odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

8. Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd, stotožniac sa tak s výrokom napadnutého rozsudku, ako aj v dostatočnej miere jeho odôvodnením, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, iba na zdôraznenie správnosti iba dodáva, že je nesporné, že v danom prípade sa žalobcovia domáhajú určovacou žalobou určenia ich vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Odvolací súd považuje za prvoradé a nanajvyššie nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že v danom prípade bola právoplatným a vykonateľným rozsudkom

súdu (OS Nitra sp.zn. 10C/77/2004 v spojení s rozsudkom KS Nitra sp.zn. 5Co/172/2006, navyše zamietnutým dovolaním NS SR sp.zn. 2Cdo/250/2007) určená kúpna zmluva zo dňa 10. 06. 1998, na základe ktorej si žalovaní v prvom a v druhom rade odvodzujú vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, za neplatný právny úkon. Dôvodom určenia neplatnosti tejto kúpnej zmluvy bola skutočnosť, že zmluva netvorila technickú jednotu, t.j. nebola na jednej listine a nebola pevne, bez možnosti rozviazania, zviazaná a to s poukazom na stanovisko NS SR sp.zn. Cpj 33/2001. Na tejto skutočnosti nemôže nič zmeniť ani okolnosť, že nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 15/2014 v inej veci (Krajského súdu Bratislava, iných účastníkov konania), bolo toto stanovisko najvyššieho súdu zmenené s tým, že je nevyhnutné, aby o neplatnosti právneho úkonu nerozhodovali okolnosti, ktoré zákon neuvádza ako dôvody neplatnosti a rozsudok Krajského súdu v Bratislave bol týmto nálezom zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

9.1. V predmetnej veci však bolo právoplatnými rozhodnutiami všetkých stupňov súdov (od okresného až po najvyšší) právoplatne rozhodnuté o neplatnosti kúpnej zmluvy. Toto rozhodnutie by mohlo byť zmenené iba v riadnom opravnom, resp. mimoriadnom opravnom konaní, či v konaní pred ústavným súdom. Žiadne takéto zrušujúce rozhodnutie v danej veci však neexistuje. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné nevyhnutne a bez akýchkoľvek pochybností vychádzať z právoplatných a vykonateľných rozhodnutí súdov.

9.2. Je nesporné, že v konaní o určení vlastníckeho práva sa ako predbežná otázka musí riešiť otázka platnosti, resp. neplatnosti titulu, od ktorého sa odvodzuje nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. V danom prípade to bola kúpna zmluva zo dňa 10. 06. 1998. Keďže právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu už bola táto otázka vyriešená, súd prvej inštancie a ani odvolací súd sa už ďalej touto otázkou (platnosti, resp. neplatnosti kúpnej zmluvy) zaoberať nemohol. A to predovšetkým s poukazom na ustanovenie § 194 a § 228 CSP tak, ako to už citoval súd prvej inštancie a odvolací súd sa s týmto záverom v plnom rozsahu stotožnil.

9.3. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje (zhodne so súdom prvej inštancie) na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/44/2010 zo dňa 31. 01. 2012, uverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 3/2013 pod č. 40, podľa ktorého: „Pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením“. Tento, súdnou praxou aplikovateľný právny záver, je podporený aj rozhodnutiami Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 349/2009, I. ÚS 170/2015. Aj v zmysle týchto rozhodnutí, vzhľadom na skutočnosť, že otázka neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 10. 06. 1998 bola už právoplatne vyriešená v inom občianskoprávnom konaní (OS Nitra sp.zn. 10C/77/2004 v spojení s rozhodnutím odvolacieho aj dovolacieho súdu), bol ňou súd prvej inštancie a v konečnom dôsledku aj odvolací súd, viazaný.

9.4. Z uvedených dôvodov potom vyplýva jednoznačný záver, že tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd nemal inú možnosť, ako žalobu žalobcov o určenie vlastníckeho práva, ako nedôvodnú zamietnuť, nakoľko titul, z ktorého žalobcovia odvodzovali svoje vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, bol právoplatným rozsudkom súdu určený ako neplatný právny úkon. Na základe neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť platne vlastnícke právo k nehnuteľnostiam.

9.5. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti aj ustanovenie § 193 CSP, podľa ktorého je súd viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti. Nález Ústavného súdu, na ktorý sa odvolatelia v danej veci odvolávajú, bol prijatý v konkrétnej, určitej veci, nie je zovšeobecňujúcim stanoviskom, aj keď na jeho závery by sa malo pri rozhodovaní prihliadať. Je však potrebné opätovne zdôrazniť, že toto rozhodnutie ústavného súdu nebolo prijaté v danej, odvolacím súdom, prejednávanej veci, preto nie je možné neakceptovať ustanovenie § 194 a § 228 CSP. Iný záver súdu by musel byť v prípade, ak by aj v danej veci bolo nálezom, resp. rozhodnutím ústavného súdu zrušené rozhodnutie najvyššieho súdu, prípadne odvolacieho súdu a tieto súdy by museli opätovne konať v danej veci.

10. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu vysporiadať sa s podstatnými námietkami odvolateľa, uvedenými v podanom odvolaní.

10.1. V podanom odvolaní odvolatelia vytykajú súdu prvej inštancie, že sa nedostatočným spôsobom zaoberal existenciou nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 5/2014 a podľa ich názoru mal súd prvej inštancie tieto závery aplikovať aj v danej veci.

10.1.1. Odvolací súd vyhodnotil predmetnú námietku odvolateľov ako účelovú a nedôvodnú, poukazujúc predovšetkým na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom podrobne zdôvodnil svoje závery a úvahy, na základe ktorých nemôže v danej veci rozhodovať v zmysle tohto nálezu ústavného súdu. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na dôvody, uvedené v tomto rozhodnutí, konkrétne v bode 9., v ktorom zdôraznil správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

10.2. Súd prvej inštancie sa podrobne vysporiadal aj s poukázaním odvolateľov na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/198/2017 (v bode 27. rozsudku), s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a na tieto závery ďalej iba poukazuje. Opätovne iba zdôrazňuje, že za situácie, ak už bola v inom konaní právoplatne vyriešená otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je ňou súd v inom konaní viazaný. V danej veci bola otázka neplatnosti kúpnej zmluvy, z ktorej žalobcovia odvodzujú nadobudnutie vlastníckeho práva právoplatne vyriešená, kúpna bola vyhlásená za neplatný právny úkon, nie je možné túto, prejudiciálnu, hmotnoprávnu otázku posúdiť inak v danej, odvolacím súdom, prejednej veci.

11. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a námietky odvolateľov v podanom odvolaní vyhodnotil ako nedôvodné.

12. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods.1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalovaným v prvom a v druhom rade priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške voči žalobcom v prvom a v druhom rade, o výške ktorých rozhodne podľa § 262 ods. 1 CSP súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).